

Автор:

ЄСИПЕНКО КАРІНЕ ІШХАНІВНА

Назва:

ТВОРЧИЙ СОЮЗ ОЛЬГИ ЄРОФЕЄВОЇ ТА ІГОРЯ МОРГУНОВА: ГЕНЕЗА, ЕТАПИ ТВОРЧОСТІ, ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНЬОЇ МОВИ

Науковий керівник: **Чечик Валентина Вікторівна** - доцент, канд. мистецтвознавства, завідувачка кафедри ТІМ

Науковий рецензент: **Партола Яна Вікторівна** - доцент, канд. мистецтвознавства, декан театрального факультету ХНУМ ім. І.П. Котляревського,

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота на здобуття другого освітньо-кваліфікаційного рівня (магістр) за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» галузі знань 02 (Культура і мистецтво) ОПП «Мистецтвознавство» присвячена вивченню особливостей художньої мови мистців творчого союзу Ольги Єрофєєвої та Ігоря Моргунова. В роботі зазначено, що формування творчих засад майстрів прийшовся на період навчання в Харківському художньо-промисловому інституті (1969-1974/ 1971-1977 роки); період набуття і вдосконалення майстерності маркований 1977-2000 роками; зрілий період вкладається у часові межі між 2001 та 2018 роками. О. Єрофєєва продовжує плідно працювати дотепер. Для їх робіт різних періодів (станкових творів, монументального мистецтва) характерним є гармонійне поєднання опозицій: статичності і динаміки, світла і тіні, великих масивів форми і дрібних деталей зображення, додаткових кольорів. Майстри синтезували художні прийоми різних напрямків і течій, поєднуючи імпресіоністичний підхід з класичною формою, модерністські практики з давніми традиційними техніками живопису, які вдосконалювали. Метафоричність мислення співіснує з єдністю форми і змісту, ритмічною та продуманою композицією, завжди присутня емоційна наповненість і оптимістичний настрій, ліризм або піднесеність. Після 2000 року художники звернулись до техніки емалі. Для монументальних емальєрських проєктів характерним є точність і пружність лінії рисунку, тонкі нюанси співіснування кольорових плям, точність авторського вислову. Встановлено, що в монументально-декоративних роботах присутні елементи, характерні для мистецьких практик доби модернізму.

Розкрито спрямування мистецького пошуку художників в їх звернення до різних художніх практик і технік. Майстри вдосконалили техніку левкасу, експериментували з темперним покриттям. Художники в ряді випадків замінили дошку на полотно. Майстри холодну енкаустику перенесли в станковий живопис. Емаль художники використовували як в монументальних проєктах так і в

станковому живописі. В дослідженні окремо розглянуто монументальні емальєрські твори: «Ботанічний сад» (2003), «Олексіївська» (2010), «Перемога» (2016), іконопис для Храму Св. Іоанна Богослова у Харкові.

Визначено місце творчого союзу О. Єрофєєвої і І. Моргунова як представників харківської мистецької школи, які продовжили традиції школи монументального мистецтва Харкова, внесли свій потужний внесок в розвиток монументалізму в Україні. Їх творчість є цілісним явищем, прикладом спадковості традицій харківської мистецької школи, українського малярства і сакрального живопису, класичного академічного мистецтва, українського авангарду, синтезу різних течій і напрямків. Встановлено, що висока майстерність та володіння багатьма техніками дає підстави казати про універсалізм художників. Виявлено, що є перспективи для подальшого дослідження. Завдяки продуктивній роботі художників є великий обсяг робіт станкового мистецтва, які залишились поза увагою цього дослідження, крім того, в творчості О. Єрофєєвої розпочався новий етап, якій потребуватиме подальшого дослідження.